

„Narodne novine“, broj 108/95. i 56/10.

ZAKON O ZAPALJIVIM TEKU INAMA I PLINOVIMA

(neslužbeno pro iš eni tekst)

I. TEMELJNE ODREDBE

lanak 1.

Ovim Zakonom utvr uju se uvjeti za izgradnju gra evina i postrojenja za držanje, skladištenje i promet zapaljivih teku ina i plinova, uvjeti držanja, skladištenja i prometa zapaljivim teku inama i plinovima, uvjeti za obavljanje poslova skladištenja zapaljivih teku ina i plinova, na ela za provedbu mjera zaštite od požara i eksplozija pri gradnji i uporabi gra evina i postrojenja i držanju, skladištenju i prometu zapaljivim teku inama i plinovima te provedba nadzora nad tim mjerama.

lanak 2.

Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i u oružanim snagama Hrvatske, osim ako posebnim propisima nije druga ije odre eno.

lanak 3.

Izrazi koji se rabe u ovom Zakonu imaju sljede e zna enje:

- zapaljive teku ine su tvari koje imaju penetraciju ve u od 300 jedinica penetracije (1/10 mm) odre enu prema normi za ispitivanje bitumena i iji je tlak pare na 323,15 K (50°C) manji od 300 kPa (3 bara), a dijele se prema temperaturi plamišta na upaljive (lako zapaljive) teku ine ija je temperatura plamišta jednaka ili manja 311,15 K (38°C) i gorive teku ine ija je temperatura plamišta iznad 311,15 K (38°C) sukladno hrvatskim normama. Upaljive (lako zapaljive) teku ine dodatno se dijele i prema temperaturi vrelišta sukladno hrvatskim normama,
- zapaljivi plinovi su stla eni, teku i ili pod tlakom otopljeni plinovi koji imaju kriti nu temperaturu nižu od 323,15 K (50°C) ili na 323,15 K (50°C) tlak pare više od 300 kPa (3 bara) i koji se u smjesi sa zrakom mogu upaliti i/ili eksplodirati,
- promet zapaljivih teku ina i plinova je njihovo pretakanje, utovar ili istovar u prometna sredstva ili iz njih, rukovanje prilikom dopreme, otpreme i smještaja u skladištu i druge prostore, dopremu i otpremu pomo u naftovoda, plinovoda i produktovoda, prodaju, uporabu i druge radnje sa zapaljivim teku inama i plinovima,
- skladište zapaljivih teku ina i/ili plinova je gra evina ili dio gra evine i/ili prostor u kojima se obavlja skladištenje zapaljivih teku ina i/ili plinova,
- skladištenje je trajno ili povremeno, na propisan na in, smještanje zapaljivih teku ina ili plinova u posude i/ili spremnike iji je ukupni obujam više od 2.000 l gorivih teku ina, odnosno 20 l upaljivih (lako zapaljivih) teku ina ili više od 30 kg zapaljivih plinova, ako posebnim propisima nije odre eno druga ije,
- držanje zapaljivih teku ina i/ili plinova je uvanje i/ili odlaganje zapaljivih teku ina i/ili plinova u gra evinama, gra evinskim dijelovima ili izvan njih u posudama iji ukupni obujam ne prelazi 2.000 l gorivih teku ina odnosno 20 l upaljivih (lako zapaljivih) teku ina i ne prelazi

30 kg zapaljivih plinova na na in predvi en ovim Zakonom, propisima donesenim na temelju zakona, hrvatskim normama i uputom proizvo a a,

- gra evine su gra evinski objekti na odre enoj lokaciji koji se sastoje od gra evinskog dijela i ugra ene opreme što zajedno ine tehni ko-tehnološku cjelinu kao što su naftovodi, plinovodi, produktovodi, spremnici, skladišta, pretakališta i druge gra evine ili njeni dijelovi a namijenjeni su za skladištenje ili promet zapaljivih teku ina i/ili plinova,

- spremnici su stabilni, polustabilni ili prijenosni zatvoreni sudovi koji se postavljaju na posebno ure enu podlogu a u kojima se nalaze zapaljive teku ine ili plinovi obujma više od 250 l za zapaljive teku ine, odnosno više od 50 kg za zapaljive plinove, izra eni prema propisima i hrvatskim normama,

- posude su zatvoreni sudovi koji sadrže zapaljive teku ine ili plinove obujma do 250 l za zapaljive teku ine, odnosno do 50 kg za zapaljive plinove izra ene prema propisima i hrvatskim normama,

- bo ice su zatvoreni sudovi koji sadrže zapaljive teku ine ili plinove obujma manjeg ili jednakog 0,2 l (lakovi, alkohol, plin za upalja e, sprejevi punjeni butanom ili propanom i sl.),

- prodavaonice zapaljivih teku ina i/ili plinova su gra evine, dijelovi gra evine ili drugi prostori izgra eni, odnosno prilago eni prodaji zapaljivih teku ina i/ili plinova u posudama i bo icama sukladno ovom Zakonu, propisima donesenim na temelju zakona i hrvatskim normama,

- postrojenje za zapaljive teku ine i/ili plinove je sustav koji se sastoji od spremnika ili posuda te instalacija i ure aja za proizvodnju, preradu, prijenos, pretakanje i/ili uporabu zapaljivih teku ina i/ili plinova, sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa, stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara i drugih instalacija i ure aja što zajedno ine tehnološku cjelinu,

- sustav za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa sastoji se od ure aja koji upozoravaju na prekora enje ili pad dopuštenih vrijednosti tehnoloških parametara kada je potrebno automatski, poluautomatski ili ru no obaviti popravak tijekom ili zaustavljanja tehnološkog procesa radi sprje avanja nastanka požara ili eksplozija,

- plinska instalacija je instalacija od glavnog zapora za zatvaranje na kraju priklju ka koji služi za prekid opskrbe plinom odnosno od spremnika plina do ispusta dimnih plinova, a sastoji se od plinskog cjevovoda s opremom, plinskih ure aja i trošila, ure aja ili otvora za opskrbu zrakom za izgaranje i odvod dimnih plinova,

- zona opasnosti je ugroženi prostor u gra evini ili oko nje, dijela gra evine ili prostora gdje se nalaze zapaljive teku ine i/ili plinovi, u kojem je prisutna ili se može o ekivati prisutnost zapaljive smjese para i/ili plinova sa zrakom koja nakon paljenja izgara po itavoj nepotrošenoj smjesi, odre en i razvrstan sukladno propisima i hrvatskim normama,

- sigurnosna udaljenost je razdaljina u gra evini ili oko nje ili dijela gra evine preko koje se u slu aju požara ili eksplozije u ovisnosti o vrsti, koli ini i na inu uporabe zapaljivih teku ina i/ili plinova, tipa gra evine i izvedenim mjerama zaštite, ne o ekuje ugrožavanje susjednih dijelova gra evine i drugih susjednih gra evina i okoliša, a koja se odre uje na temelju propisa i hrvatskih normi, odnosno pravila tehni ke prakse, ako ne postoje propisi ili hrvatske norme sukladno propisima o normalizaciji,

- zapaljive teku ine op epoznatih zna ajki su goriva za prometna sredstva koja se prodaju na benzinskim postajama, ulje za loženje i teku ine za prehranu,

- zapaljivi plinovi op epoznatih zna ajki su zemni plin, propan-butan plin i gradski plin,

- oksidiraju e tvari su tvari koje se u dodiru s drugim tvarima razlažu i pritom mogu procesom oksidacije uzrokovati gorenje,
- reaktivne tvari su tvari koje u dodiru s drugim tvarima mogu spontano kemijski reagirati pri emu može do i do razaranja drugih tvari, pove anja temperature i sl.,
- samozapaljive tvari su tvari koje se u dodiru sa zrakom ili vodom mogu spontano upaliti bez dovo enja izvora topline (otvorena vatra, iskra ili visoka temperatura),
- operator distribucijskog sustava (u daljnjem tekstu: operator) je pravna ili fizi ka osoba koja neposredno distribuira plin krajnjem kupcu, koji kupuje plin za vlastitu potrošnju (u daljnjem tekstu: potroša), putem plinovoda ili dostavom u spremnik (npr. putem vagon-cisterni, autocisterni i dr.).

lanak 4.

- (1) Skladištenje, držanje i promet zapaljivih teku ina i plinova mora se obavljati sukladno ovom Zakonu, propisima donijetim na temelju zakona, tehni kim normativima i normama, a uporaba i prema uputama proizvo a a.
- (2) Iznimno od stavka 1. ovoga lanka, kao i u slu ajevima nedostatka hrvatskih propisa, mogu se primijeniti strani propisi, tehni ka pravila ili primijenjene znanstvene spoznaje, uz prethodno odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova.
- (3) O zahtjevu za izdavanje odobrenja iz prethodnog stavka odlu uje se rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (4) Prijevoz zapaljivih teku ina i plinova obavlja se sukladno propisima o prijevozu opasnih tvari.

II. ZAPALJIVE TEKU INE

lanak 5.

- (1) Prije stavljanja zapaljivih teku ina u promet, proizvo a , odnosno uvoznik obvezan je utvrditi grupu zapaljive teku ine prema temperaturi plamišta, kategoriju i stupanj opasnosti od požara prema hrvatskim normama te izraditi upute za sigurno skladištenje, držanje i prometovanje.
- (2) Na posudama koje sadrže zapaljive teku ine, kad se stavljaju u prodaju, moraju biti ispisani podaci o vrsti i koli ini zapaljive teku ine na hrvatskom jeziku te podaci iz stavka 1. ovoga lanka na kvalitetno otiskanoj i zalijepljenoj naljepnici ili otiskani na samoj posudi.
- (3) Odredba stavka 2. ovoga lanka ne odnosi se na posude koje sadrže zapaljive teku ine namijenjene prehrani.
- (4) Posude koje sadrže zapaljive teku ine moraju biti izra ene od odgovaraju eg materijala i na na in predvi en propisima i hrvatskim normama.
- (5) Bo ice koje sadrže upaljive (lako zapaljive) teku ine moraju biti izra ene od materijala otpornog na teku inu koju sadrže i ozna ene jasnim znakovima opasnosti od požara i tekstom upozorenja za sigurnu uporabu i držanje na hrvatskom jeziku.
- (6) Kada se isporuka zapaljivih teku ina ne obavlja u posudama ili bo icama isporu itelj je dužan kupcu dati podatke i upute iz stavka 1. ovoga lanka.

lanak 6.

- (1) Pravne i fizi ke osobe te tijela državne vlasti, tijela državne uprave i jedinice lokalne samouprave i uprave koje obavljaju skladištenje, držanje i promet zapaljivih teku ina moraju

za sve zapaljive tekućine koje skladište, drže ili kojima prometuju, a koje značajke nisu općenito poznate, imati podatke o grupi zapaljive tekućine prema temperaturi plamništa i o kategoriji i stupnju opasnosti od požara, sukladno hrvatskim normama.

(2) Skladištenje, držanje i prometovanje zapaljivih tekućina obavlja se sukladno ovom Zakonu, propisima donesenim na temelju zakona i normi, odnosno uputom proizvođača pri čemu se moraju sazvati od oštećenja podaci i oznake na postrojenjima, posudama i bocama koje sadrže zapaljive tekućine sve do potpunog iskorištenja sadržaja, odnosno njihovog ispuštanja od zapaljivih tekućina.

(3) Uvjete za izgradnju građevina i postrojenja za zapaljive tekućine, uvjete za skladištenje, držanje i promet zapaljivih tekućina te provedbu mjera zaštite od požara i eksplozija pri gradnji, skladištenju, držanju i prometu zapaljivih tekućina propisuje ministar unutarnjih poslova.

III. ZAPALJIVI PLINOVI

Članak 7.

(1) Prije stavljanja u promet zapaljivih plinova proizvođač, odnosno uvoznik obavezan je utvrditi kategoriju i stupanj opasnosti od požara prema hrvatskim normama te izraditi upute za sigurno skladištenje, držanje i promet.

(2) Pravne i fizičke osobe te tijela državne vlasti, tijela državne uprave i jedinice lokalne samouprave i uprave koje obavljaju skladištenje, držanje i promet zapaljivih plinova moraju za sve zapaljive plinove koje skladište, drže ili kojima prometuju, osim za zapaljive plinove općenito poznatih značajki, imati podatke o vrsti i stupnju opasnosti od požara sukladno hrvatskim normama.

(3) Prilikom prodaje zapaljivih plinova, proizvođač, odnosno pravna osoba koja dobavlja plin (u daljnjem tekstu: dobavljač plina) dužan je, uz svaku posudu ili spremnik, dati pismenu uputu za sigurno skladištenje, držanje i uporabu s podacima o vrsti i količini, te o kategoriji i stupnju opasnosti od požara.

(4) Pravne i fizičke osobe te tijela državne vlasti, tijela državne uprave i jedinice lokalne samouprave i uprave obvezne su zapaljive plinove skladištiti, držati i rabiti sukladno propisima, odnosno uputama proizvođača.

(5) Propise o uvjetima za izgradnju građevina i postrojenja za zapaljive plinove, skladištenju, držanju i prometu zapaljivih plinova te provedbi mjere zaštite od požara i eksplozija pri gradnji i korištenju građevina i postrojenja, skladištenju, držanju i prometu zapaljivih plinova donosi ministar unutarnjih poslova.

Članak 8.

(1) Spremnici i posude koje sadrže zapaljive plinove moraju biti označene, obojene i izrađene od materijala na način određen propisima i hrvatskim normama.

(2) Spremnici i posude koje sadrže zapaljive plinove moraju se, prije i tijekom uporabe, kontrolirati na način i u rokovima određenim propisima o ispitivanju i kontroli tlačne opreme.

(3) Boci koje sadrže zapaljive plinove moraju biti izrađene od materijala otpornog na zapaljivi plin što ga sadrže i označene znakovima opasnosti od požara i tekstom upozorenja za sigurnu uporabu i držanje na hrvatskom jeziku.

lanak 9.

(1) Operator može puniti plinom plinsku instalaciju, samo na temelju ispitnog izvještaja o nepropusnosti i ispravnosti novoizgrađene ili obnovljene (rekonstruirane) plinske instalacije u građevini ili dijelu građevine sukladno tehničkoj dokumentaciji plinske instalacije.

(2) Operator, prilikom promjene ili umjeravanja plinomjera, produžuje ili uskraćuje isporuku plina samo na temelju ispitnog izvještaja o nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije u građevini ili dijelu građevine namijenjene za stanovanje, a najmanje jednom u 10 godina, ako drugim propisom nije određen kraći rok.

(3) Potrošač u građevini ili dijelu građevine javne namjene i građevine ili dijela građevine u kojoj se obavlja gospodarska djelatnost dužan je ispitati nepropusnost i ispravnost plinske instalacije najmanje jednom u 5 godina, a operator u tom roku produžuje ili uskraćuje isporuku plina samo na temelju ispitnog izvještaja, ako drugim propisom nije određen kraći rok.

(4) Potrošač, po prethodnoj najavi operatora ili ovlaštene pravne ili fizičke osobe, dužan je omogućiti nesmetano ispitivanje plinske instalacije iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka u cilju dobivanja ispitnog izvještaja.

(5) Ispitivanje plinske instalacije iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, po propisanom postupku od strane operatora, pored operatora, može obavljati i od njega ovlaštena pravna ili fizička osoba ili stručna služba potrošača o čemu se izdaje ispitni izvještaj.

(6) Ispitni izvještaj sadrži:

- naziv tvrtke koja je obavila ispitivanje,
- naziv vlasnika, odnosno korisnika plinske instalacije, datum ispitivanja i popis ispitivane,
- podatke o plinskoj instalaciji i podatke o prostorijama gdje je postavljena plinska instalacija (projektirano i nađeno stanje i datum zadnjeg izvještaja),
- tlocrt objekta s ucrtanom plinskom instalacijom i/ili shematski prikaz plinske instalacije,
- popis korištenih uređaja i metode ispitivanja,
- popis dokaza o održavanju u ispravnom stanju plinskih uređaja i trošila, uređaja ili otvora za opskrbu zrakom za izgaranje i odvod dimnih plinova, odnosno nalaza pri kontroli njihove ispravnosti od strane servisera i/ili dimnjačara,
- rezultate ispitivanja s navođenjem možebitno utvrđenih nedostataka,
- zaključak s utvrđenim rokom ponovnog ispitivanja.

(7) Jedan primjerak ispitnog izvještaja dostavlja se potrošaču, a drugi operatoru koji se uključuje u evidenciju do ponovnog ispitivanja.

(8) Pravilnik o uvjetima i postupku ispitivanja nepropusnosti i ispravnosti plinskih instalacija te o osposobljavanju djelatnika koji neposredno obavljaju ta ispitivanja, mora se temeljiti na priznatim tehničkim pravilima, kao i uvjete za dobivanje i oduzimanje ovlaštenja iz stavka 5. ovoga članka na temelju praćenja kakvoće ispitivanja od strane ovlaštenih pravnih ili fizičkih osoba, propisuje operator uz suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova.

(9) Operatori mogu sporazumno međusobno priznavati ispitne izvještaje.

(10) Cijena pružanja usluga ispitivanja nepropusnosti i ispravnosti plinskih instalacija iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka mora se javno objavljivati i biti usklađena s posebnim propisima.

lanak 10.

(1) Plinska instalacija u građevini ili dijelu građevine mora biti izvedena sukladno projektu plinske instalacije izrađenom prema propisima i hrvatskim normama, odnosno pravilima tehničke prakse sukladno propisima o normizaciji, do donošenja propisa i hrvatskih normi.

(2) Operator je dužan uskratiti isporuku plina potrošaču u kod kojeg u propisanim rokovima nije obavljeno ispitivanje nepropusnosti i ispravnosti plinske instalacije ili je pri ispitivanju utvrđena propusnost ili neispravnost.

IV. UVJETI GRAĐENJA

lanak 11.

(1) Građevine i postrojenja u kojima se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tekućina i/ili plinova moraju se graditi na sigurnosnoj udaljenosti.

(2) Posebne uvjete građanja iz područja zaštite od požara i eksplozije u postupku izdavanja lokacijske dozvole za gradnju građevina i postrojenja iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje nadležna policijska uprava.

(3) Kada lokacijsku dozvolu izdaje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, posebne uvjete građanja iz područja zaštite od požara i eksplozije utvrđuje Ministarstvo unutarnjih poslova.

(4) Idejni projekt koji se odnosi na građevine i postrojenja iz stavka 1. ovoga članka, pored sadržaja utvrđenog propisima o gradnji, sadrži:

– situacijski nacrt u odgovarajućem omjeru, a najviše u omjeru 1:500 s ucrtanim planiranim i postojećim građevinama, postrojenjima, prometnicama, ogradama i sl., te predviđenim sigurnosnim udaljenostima i zonama opasnosti u tri dimenzije,

– popis vrsta i količina zapaljivih tekućina i/ili plinova koji se namjeravaju skladištiti ili s kojima će se obavljati promet,

– tehnički opis planirane građevine i/ili postrojenja, tehnološkog procesa i sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa,

– tehnički opis planiranih sustava, sredstava i opreme za dojavu i gašenje požara.

(5) Kada se za skladištenje, odnosno za postavljanje postrojenja za zapaljive tekućine i/ili plinove, prema propisima o gradnji, ne izdaje lokacijska dozvola i potvrda projekta ili drugi akt o pravu građanja, nadležna policijska uprava izdaje i odobrenje za skladištenje, odnosno za korištenje postrojenja za zapaljive tekućine i/ili plinove kada utvrdi da su ispunjeni uvjeti sigurnosnih udaljenosti i provedene propisima utvrđene mjere zaštite od požara i eksplozija.

(6) Odobrenje za skladištenje odnosno za korištenje postrojenja za zapaljive tekućine i/ili plinove izdaje se na temelju uvida u tehničku dokumentaciju, dokaze kakvoće izvedenih radova, ugrađenih materijala i opreme, potrebnih ispitivanja ispravnosti, kao i neposrednog uvida na licu mjesta iz čega je razvidno da sigurnosne udaljenosti kao i druge predviđene i izvedene mjere zaštite od požara i tehnoloških eksplozija ispunjavaju propisane uvjete.

lanak 12.

Građevna i uporabna dozvola ili drugi akt o pravu građanja i uporabe za građevinu ili postrojenje u kojima se obavlja skladištenje i promet zapaljivih tekućina i/ili plinova izdaje se sukladno odredbama posebnog zakona i Zakona o zaštiti od požara.

V. UVJETI ZA OBAVLJANJE POSLOVA SKLADIŠTENJA I PROMETA ZAPALJIVIH TEKU INA I PLYNOVA I ODRŽAVANJE I NADZIRANJE POSTROJENJA

lanak 13.

(1) Poslove skladištenja i prometa zapaljivih teku ina i/ili plinova mogu obavljati fizi ke osobe koje su osposobljene za obavljanje tih poslova i koje su upoznate s mjerama za spre avanje nastanka i širenja požara i eksplozije te s postupcima za gašenje požara.

(2) Fizi ke osobe koje neposredno obavljaju poslove iz stavka 1. ovoga lanka dužne su u obavljanju tih poslova pridržavati se propisanih mjera zaštite od požara i eksplozija te uputa za siguran rad.

(3) U gra evinama i na prostorima gdje se obavlja skladištenje i promet zapaljivih teku ina i/ili plinova na vidnim mjestima moraju se postaviti oznake u svezi sa zaštitom od požara i eksplozija, upute za siguran rad i postupanje u slu aju požara i eksplozije.

lanak 14.

(1) Osposobljavanje djelatnika za poslove skladištenja i prometa zapaljivih teku ina i/ili plinova i upoznavanje s mjerama za spre avanje nastanka i širenja požara i eksplozije te postupcima za gašenje na njihovim radnim mjestima obavlja se prije zaposlenja prema uputama za siguran rad i postupanje u slu aju požara, koje moraju biti u razumljivom obliku prilago ene specifi nostima radnog mjesta i tehnološkog procesa.

(2) Teorijsko i prakti no osposobljavanje djelatnika iz stavka 1. ovoga lanka, kao i obveznu godišnju provjeru osposobljenosti, mogu obavljati osobe koje imaju posebne ovlasti i odgovornosti u stru nim službama korisnika.

(3) O osposobljavanju i godišnjoj provjeri osposobljenosti vodi se dokumentacija iz koje je vidljivo tko je, kada, kako i prema kojim uputama za siguran rad i postupanje u slu aju požara obavio osposobljavanje i godišnju provjeru osposobljenosti.

lanak 15.

(1) Održavanje i nadziranje ispravnosti postrojenja za zapaljive teku ine i plinove obavlja se na na in i u vremenskim razmacima odre enim propisom, odnosno uputom proizvo a a, o emu mora postojati dokumentacija.

(2) Održavanje i nadziranje ispravnosti iz stavka 1. ovoga lanka mogu obavljati samo osposobljene osobe.

VI. OP E MJERE ZAŠTITE OD POŽARA I EKSPLOZIJA

lanak 16.

Tehnološki procesi u kojima se uporabljaju zapaljive teku ine i/ili plinovi moraju imati sustave za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa, kao i sustave za dojavu i gašenje požara prema propisima i hrvatskim normama i/ili inozemnim propisima i normama sukladno propisima o normizaciji.

lanak 17.

U zonama opasnosti zabranjeno je :

1. držanje i uporaba alata, ure aja i opreme koji pri uporabi mogu iskriti,
2. pušenje i korištenje otvorene vatre u bilo kojem obliku,
3. držanje oksidiraju ih, reaktivnih ili samozapaljivih tvari,

4. odlaganje zapaljivih i drugih tvari koje nisu namijenjene tehnološkom procesu,
5. pristup vozilima koja pri radu svog pogonskog uređaja mogu iskriti,
6. uporaba električnih uređaja koji nemaju protueksplozijsku zaštitu,
7. nošenje odjele i obuće koja se može nabiti statičkim električnim nabojem i uporaba uređaja i opreme koji nisu propisno zaštićeni od statičkog električnog naboja.

Članak 18.

- (1) Zabranjeno je skladištenje i promet zapaljivih tekućina i plinova u građevinama, dijelovima građevine ili prostora koji nisu namijenjeni za skladištenje i/ili promet zapaljivih tekućina i/ili plinova.
- (2) Zapaljive tekućine i/ili plinovi mogu se držati u građevinama, dijelovima građevine ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje ili promet zapaljivih tekućina i/ili plinova samo pod propisanim uvjetima.
- (3) Uvjete iz stavka 2. ovog članka propisuje ministar unutarnjih poslova.
- (4) U skladištima i postrojenjima za zapaljive tekućine i/ili plinove zabranjeno je skladištenje i promet zapaljivih tekućina i/ili plinova u količinama većim od odobrenih kao i skladištenje i promet zapaljivih tekućina i/ili plinova, koji nisu odobreni.

VII. UVJETI ZA PRODAJU ZAPALJIVIH TEKUĆINA I PLINOVA

Članak 19.

- (1) Prodaja upaljivih (lako zapaljivih) tekućina i/ili plinova u posudama dopuštena je samo u prodavaonicama zapaljivih tekućina i/ili plinova.
- (2) U prodavaonicama mogu se prodavati upaljive (lako zapaljive) tekućine i/ili plinovi samo u originalnom i neoštećenom pakovanju.

Članak 20.

- (1) Prodaja upaljivih (lako zapaljivih) tekućina i/ili zapaljivih plinova u bočicama može se obavljati izvan prodavaonice zapaljivih tekućina i/ili plinova, ako njihov ukupni obujam ne prelazi 20 l.
- (2) Prodaja, držanje i skladištenje upaljivih (lako zapaljivih) tekućina i/ili zapaljivih plinova u bočicama kada ukupna količina prelazi 20 l mora se obavljati na način predviđen za posude koje sadrže upaljive (lako zapaljive) tekućine, odnosno zapaljive plinove.

Članak 21.

- (1) Opskrba motornih vozila, plovila i drugih prometnih sredstava zapaljivim tekućinama i/ili plinovima (gorivom) mora se obavljati samo u građevinama i otvorenim prostorima koji ispunjavaju propisane uvjete.
- (2) Uvjete za izgradnju i provedbu mjera zaštite od požara i eksplozija za građevine i otvorene prostore za opskrbu motornih vozila gorivom propisuje ministar unutarnjih poslova.

VIII. NADZOR

lanak 22.

- (1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju njega obavlja Ministarstvo unutarnjih poslova.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju njega, sukladno Zakonu o zaštiti od požara provode inspektori zaštite od požara policijskih uprava i Ministarstva unutarnjih poslova.
- (3) Ovlaštenja Ministarstva unutarnjih poslova iz Zakona o zaštiti od požara sukladno se primjenjuju i prilikom obavljanja upravnog i inspekcijskog nadzora nad provedbom ovoga Zakona i propisa donijetih na temelju ovoga Zakona.

IX. KAZNE NE ODREDBE

lanak 23.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 40.000 kuna, kaznit će se za prekršaj pravna osoba ili obrtnik:
 1. ako u prodaju stavi posudu sa zapaljivom tekućinom bez podataka na hrvatskom jeziku ili ne da propisane podatke i upute ili ako su ti podaci netočni (lanak 5. stavak 2. i 6.),
 2. ako u prodaju stavi posude sa zapaljivim tekućinama koje nisu izrađene od odgovarajućeg materijala i na način određen propisima i hrvatskim normama (lanak 5. stavak 4.),
 3. ako u prodaju stavi bočice koje sadrže upaljive (lako zapaljive) tekućine od neodgovarajućeg materijala ili bez znakova opasnosti ili teksta upozorenja za sigurnu uporabu i držanje na hrvatskom jeziku (lanak 5. stavak 5.),
 4. ako pri skladištenju, držanju ili prometu zapaljivih tekućina ne posjeduje propisane podatke ili ako zapaljive tekućine ne skladišti ili ne drži ili ne upotrebljuje sukladno propisima, odnosno uputom proizvođača ili ako ošteti podatke na postrojenjima, posudama i bočicama, tako da one nisu više čitljive prije potpunog iskorištenja sadržaja, odnosno njihovog ispuštanja od zapaljivih tekućina (lanak 6. stavak 1. i 2.),
 5. ako stavi u promet zapaljive plinove bez podataka ili uputa ili ako su ti podaci netočni (lanak 7. stavak 1.),
 6. ako pri skladištenju, držanju ili prometu zapaljivih plinova, osim plinova opoznatih značajki, ne posjeduje propisane podatke (lanak 7. stavak 2.),
 7. ako kod prodaje ne da pismenu uputu s podacima o vrsti i količinama te o kategoriji i stupnju opasnosti od požara (lanak 7. stavak 3.),
 8. ako zapaljive plinove ne skladišti ili ne drži ili ne rabi sukladno propisima, odnosno uputama proizvođača (lanak 7. stavak 4.),
 9. ako spremnici i posude koje sadrže zapaljive plinove nisu označene, obojene i izrađene od materijala i na način određen propisima i hrvatskim normama, odnosno ako ne obavlja kontrolu sukladno propisima o sudovima pod tlakom (lanak 8. stavak 1. i 2.),
 10. ako u prodaju stavi bočice koje sadrže zapaljive plinove od neodgovarajućeg materijala ili bez znakova opasnosti ili teksta upozorenja za sigurnu uporabu i držanje na hrvatskom jeziku (lanak 8. stavak 3.),

11. ako ne obavlja ispitivanja ispravnosti i nepropusnosti plinskih instalacija u propisanim rokovima ili na na in predvi en pravilnikom na koji je dana suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova ili ne izdaje ili ne uva ispitni izvještaj (lanak 9. stavak 1., 2., 3., 5., 6. i 7.),
12. ako ne omogu i nesmetano ispitivanje plinskih instalacija (lanak 9. stavak 4.),
13. ako ne uskrati isporuku plina potroša a kod kojeg su utvr eni nedostaci (lanak 10. stavak 2.),
14. ako gra evine ili postrojenja ne gradi na sigurnosnoj udaljenosti (lanak 11. stavak 1.),
15. ako poslove skladištenja i prometa zapaljivih teku ina i plinova povjeri fizi koj osobi koja nije osposobljena ili nije upoznata s mjerama za spre avanje nastanka i širenje požara, i postupcima za gašenje požara (lanak 13. stavak 1.),
16. ako u gra evinama i na prostorima gdje se obavlja skladištenje i promet zapaljivih teku ina i/ili plinova na vidnim mjestima ne postavi oznake u svezi sa zaštitom od požara ili eksplozija ili upute za siguran rad i postupanje u slu aju požara i eksplozije (lanak 13. stavak 3.),
17. ako održavanje i nadziranje ispravnosti postrojenja za zapaljive teku ine i plinove ne obavlja na na in i u vremenskim razmacima odre enim propisom, odnosno uputom proizvo a a ili o tome nema dokumentaciju (lanak 15. stavak 1.),
18. ako održavanje i nadziranje ispravnosti postrojenja za zapaljive teku ine i plinove obavlja osoba koja nije osposobljena (lanak 15. stavak 2.),
19. ako drži ili rabi alat, ure aje i opremu koji pri uporabi mogu iskriti (lanak 17. to ka 1.),
20. ako u zoni opasnosti puši ili koristi otvorenu vatru u bilo kojem obliku (lanak 17. to ka 2.),
21. ako u zoni opasnosti drži oksidiraju e, reaktivne ili samozapaljive tvari (lanak 17. to ka 3.),
22. ako u zoni opasnosti odlaže zapaljive i druge tvari koje nisu namijenjene tehnološkom procesu (lanak 17. to ka 4.),
23. ako u zoni opasnosti dozvoli pristup vozilima koja pri radu svog pogonskog ure aja mogu iskriti (lanak 17. to ka 5.),
24. ako u zoni opasnosti rabi elektri ne ure aje koji nemaju protueksplozijsku zaštitu (lanak 17. to ka 6.),
25. ako u zoni opasnosti nosi odje u i obu u koja se može nabiti stati kim elektricitetom ili rabi ure aje ili opremu koji nisu propisno zašti eni od stati kog elektriciteta (lanak 17. to ka 7.),
26. ako skladišti ili prometuje zapaljivim teku inama i/ili plinovima u gra evinama, gra evinskim dijelovima ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje i/ili promet zapaljivih teku ina i/ili plinova (lanak 18. stavak 1.),
27. ako zapaljive teku ine i/ili plinove drži u gra evinama, dijelovima gra evine ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje ili promet zapaljivih teku ina i/ili plinova suprotno propisanim uvjetima (lanak 18. stavak 2.),
28. ako u skladištima i postrojenjima skladišti i prometuje zapaljivim teku inama i/ili plinovima u koli inama ve im od odobrenih ili skladišti i prometuje zapaljivim teku inama i/ili plinovima koji nisu odobreni (lanak 18. stavak 4.),
29. ako prodaje upaljive (lako zapaljive) teku ine i/ili plinove u posudama izvan prodavaonica zapaljivih teku ina i/ili plinova (lanak 19. stavak 1.),

30. ako u prodavaonicama prodaje upaljive (lako zapaljive) teku ine koje nisu u originalnom i neoštećenom pakovanju (članak 19. stavak 2.),

31. ako prodaju upaljivih (lako zapaljivih) teku ina i/ili zapaljivih plinova u bo icama obavlja izvan prodavaonica zapaljivih teku ina i/ili plinova a njihov ukupni obujam prelazi 20 l (članak 20. stavak 1.),

32. ako prodaju, držanje ili skladištenje upaljivih (lako zapaljivih) teku ina i/ili plinova u bo icama, kada ukupna koli ina prelazi 20 l, ne obavlja na na in predvi en za posude koje sadrže upaljive (lako zapaljive) teku ine, odnosno zapaljive plinove (članak 20. stavak 2.),

33. ako opskrbu motornih vozila, plovila i drugih prometnih sredstava zapaljivim teku inama i/ili plinovima (gorivom) obavlja u gra evinama ili na prostorima koji ne ispunjavaju propisane uvjete (članak 21. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 10.000 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi, tijelu državne vlasti, tijela državne uprave i jedinice lokalne samouprave i uprave ili kod obrtnika.

članak 24.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 10.000 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. ako pri skladištenju ili držanju ili prometu zapaljivih teku ina ne posjeduje propisane podatke ili ako zapaljive teku ine ne skladišti ili ne drži ili ne uporabljuje sukladno propisima, odnosno uputom proizvođača ili ako ošteti podatke na postrojenjima, posudama i bo icama, tako da one nisu više iteljive prije potpunog iskorištenja sadržaja, odnosno njihovog iš enja od zapaljivih teku ina (članak 6. stavak 1. i 2.),

2. ako zapaljive plinove ne skladišti ili ne drži ili ne rabi sukladno propisima, odnosno uputom proizvođača (članak 7. stavak 4.),

3. ako ne omogući nesmetano ispitivanje plinskih instalacija (članak 9. stavak 4.),

4. ako građevine ili postrojenja ne gradi na sigurnosnoj udaljenosti (članak 11. stavak 1.),

5. ako se prilikom obavljanja skladištenja i prometa zapaljivih teku ina i/ili plinova ne pridržava propisanih mjera zaštite od požara i eksplozija te uputa za siguran rad (članak 13. stavak 2.),

6. ako u zoni opasnosti puši ili koristi otvorenu vatru u bilo kojem obliku (članak 17. točka 2.),

7. ako skladišti ili prometuje zapaljivim teku inama ili plinovima u građevinama, građevinskim dijelovima ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje i/ili promet zapaljivih teku ina i/ili plinova (članak 18. stavak 1.),

8. ako zapaljive teku ine i/ili plinove drži u građevinama, dijelovima građevine ili prostorima koji nisu namijenjeni za skladištenje ili promet zapaljivih teku ina i/ili plinova suprotno propisanim uvjetima (članak 18. stavak 2.),

9. ako prodaje upaljive (lako zapaljive) teku ine i/ili plinove u posudama izvan prodavaonica zapaljivih teku ina i/ili plinova (članak 19. stavak 1.).

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

članak 25.

(1) Propise za koje je donošenje po ovom Zakonu ovlašten ministar unutarnjih poslova će donijeti u roku godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ovlašten se ministar unutarnjih poslova da u propisima za koje je donošenje po ovom Zakonu ovlašten uređuje prekršaje i propisuje kazne za te prekršaje.

članak 26.

Do stupanja na snagu propisa iz članka 25. ovoga Zakona ostaju na snazi propisi iz članka 25. Zakona o skladištenju i prometu zapaljivih tekućina i plinova ("Narodne novine", br. 24/76., 31/86., 47/89. i 26/93.).

članak 27.

Na dan stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o skladištenju i prometu zapaljivih tekućina i plinova ("Narodne novine", br. 24/76., 31/86., 47/89. i 26/93.).

IZ ZAKONA O ZAPALJIVIM TEKUĆINAMA I PLINOVIMA

(NN br. 56/10.)

članak 11.

Danom prijama Republike Hrvatske u punopravno članstvo u Europsku uniju, svojstva reakcije na požar i otpornost na požar u graditeljstvu navedena u propisima donesenim na temelju Zakona o zapaljivim tekućinama i plinovima određuju se prema hrvatskim normama kojima su preuzete europske norme, a dokazuju sukladno posebnim propisima.

članak 12.

Operatori su dužni Pravilnik o uvjetima i postupku ispitivanja nepropusnosti i ispravnosti plinskih instalacija uskladiti s odredbama ovoga Zakona i ishoditi suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.